

Η ΤΡΑΓΟΔΙΑ ΕΝΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΤΡΕΛΛΟΣ!...

[“Ενα συγκινητικό άρθρο του διασήμου κωμικού της διθόνης Μπάστερ Κήτον, γραμμένο δύο μήνες πρίν από τη μοιραία νευρική κρίσι του, πού τόν ώδήγησε στο φρενοκομείο.”]

ΔΕΝ ύπαρχουν πιὸ τραγικοὶ ἀνθρώποι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ κάνουν τους ἄλλους νὰ γελοῦν. Μιὰ τέτοια σκληρὴ μοῖρα ώδήγησε τὸν περίφημο “Αγγλο κλόουν Γκάρετ στὴν αὐτοκτονία καὶ τὸν ἐπίσης διάσημο Γάλλο κωμικὸ ἥθοποὶ τῆς διθόνης Μάξ Λίντερ στὸν ἴδιο «τρελλὸ» θάνατο.

Ο κόσμος πίστεψε πῶς εἶχαν κ' οἱ δυό τους τρελλαθῆ. Μὰ, αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Οἱ φιλοι τους μποροῦν νὰ σᾶς ποὺν τί ἔξαιρετικὲς ύπάρξεις ποὺ ἡσαν καὶ οἱ δυὸ αὐτοὶ μεγάλοι καλλιτέχναι. Ο θάνατος τους δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ μεγάλη διαμαρτυρία κι' ἔνα ἀνώτερο εἶδος περιφρονήσεως. Καὶ οἱ δυό τους ἡσαν θύματα τοῦ κόσμου καὶ τῆς τέχνης τους. “Ολοὶ καὶ πρὸ πάντων ἡ γυναικεῖς, ξεχνοῦσαν ὅτι ὁ ἀνθρωπὸς κ' ἡ τέχνη τῆς ἡθοποίας εἶνε δυὸ ξεχωριστὰ πράγματα καὶ ὅτι οἱ δυὸ αὐτοὶ καλλιτέχναι εἶχαν μιὰ καρδιὰ ποὺ ἀγαποῦσε μὲ τρυφερότητα. Κι' ἔτοι ἡ ἴδια αἰτία ωδήγησε καὶ τοὺς δυὸ στὴν αὐτοκτονία: ἡ σκληρότης τῶν γυναικῶν. Η ἴδια αἰτία θὰ μὲ κάνῃ κι' ἔμενα νὰ δῶσω ἔνα ξαφνικὸ τέλος στὸ μαρτύριο μου. Ο θάνατος εἶνε μιὰ ἀπολύτρωσις.

Οπως στὸν Γκάρετ καὶ στὸν Μάξ Λίντερ, ἔτοι καὶ σὲ μένα ἡ γυναικεῖς δὲν μοῦ ἔδειξαν ποτὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν τρυφερότητα ποὺ ζητοῦσα. Μ' ἔθλεπαν πάντα ως κωμικὸ ἥθοποὶ καὶ ὅχι ὡς ἀνθρωπὸ, ποὺ ἔχει αἰσθήματα, ὅπως δλος ὁ κόσμος καὶ ποὺ πάσχει ἡ χαίρεται ὅπως κάθε ἔρωτευμένος. Η αἰσθηματικὴ ἱστορία τῆς ζωῆς μου εἶνε μιὰ σειρὰ ἀπὸ τραγικὲς ἀπογοτύσεις καὶ ἀπέργυραπτα μαρτύρια. Ποτὲ ἡ γυναικεῖς δὲν μὲ πῆραν στὰ σοθαρά. Αντὶ νὰ βρῶ τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία κοντά τους, εὔρισκα πάντα μιὰ ία κι' ἔνα γέλιο ποὺ μὲ πλήγωνε. “Ετοι, γιὰ ν' ἀποφεύγω αὐτὲς τὶς αἰσθηματικὲς συγκρούσεις, κλεινόμουν στὸν ἑαυτό μου καὶ δισταζα νὰ ἐκδηλωθῶ. Αὐτὴ ὅμως ἡ ταχτικὴ, ἀντὶ νὰ καλυτερέψῃ τὴ θέσι μου, τὴν χειροτέρεψε. Μὲ εἶπαν δειλὸ κι' ἀπειρο στὰ ζητήματα τοῦ ἔρωτος. Μὲ μιὰ τέτοια φήμη τώρα, ἔνας ἄνδρας ἔχει παραπολὺ λίγες ἐπιτυχίες στὶς γυναικεῖς.

Ἔχω σοθαρό χαρακτῆρι κι' ἀντικρύζω μὲ τὸν πιὸ εύσυνείδητο τρόπο τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Αὐτὸ, ἄλλωστε φαίνεται καὶ στὴν τέχνη μου. Παρουσιάζω ἔνα τραγικὸν ἀνθρωπὸ, ποὺ παθαίνει ἔνα σωρὸ περιπέτειας, κι' αὐτὸ, ἀντὶ νὰ συγκινῇ τὸν κόσμο, τὸν κάνη νὰ ξεκαρδίζεται ἀπὸ τὰ γέλια. Μὲ τίποτε δὲν θέλησα, οὕτε μιὰ φορὰ νὰ προκαλέσω τὸ γέλιο του. Θέλησα μόνο νὰ τοῦ δείξω ὅτι μεταξὺ τοῦ κωμικοῦ καὶ τοῦ τραγικοῦ δὲν ύπαρχουν δρια. “Ορια μόνο ύπάρχουν μεταξὺ τοῦ τραγικοῦ καὶ τοῦ γελοίου... Μὰ αὐτὴ τὴ διαφορὰ τὴν ξεχνοῦμε δλοι μας!

Η πρώτη γυναικα ποὺ ἀγάπησα, ἦταν μιὰ συνάδελφός μου, ποὺ ἐργαζόταν στὸ ἴδιο μιούζικ-χώλ μὲ μένα, ως χορεύτρια. Εκείνη τὴν ἐποχὴ εἶχα θερετικὸ μαζύ μὲ τὸν πατέρα μου καὶ τὴ μητέρα μου, ποὺ ἡσαν κι' αὐτοὶ ἥθοποὶ τοῦ ἐλαφρυῦ μουσικοῦ θεάτρου. Δὲν θέλω ν' ἀναφέρω τ' ὄνομά της, ὅπως δὲν θ' ἀναφέρω καὶ τ' ὄνομα καμιαῖς ἄλλης. “Ολες τους ἔχουν πετύχει σήμερα στὴ ζωὴ καὶ στὸ θέατρο ἡ στὸν κινηματογράφο. “Ετοι δὲν θέλω νὰ νομίση κανεὶς πὼς δ σκοπός μου εἶνε νὰ τὶς δυσφημήσω.

Η χορεύτρια αὐτὴ λοιπὸν ἦταν μιὰ κοπέλλα δεκαοχτώ χρόνων τόσο ὡμορφη, ὡστε μποροῦσα καὶ νὰ θυσιασθῶ ἀκόμη γιὰ τὴν ἀγάπη της. “Ετοι, κάθε φορὰ ποὺ εὔρισκα τὴν εὔκαιρια, τῆς μιλοῦσα μὲ σοθαρότητα γιὰ τὸ αἰσθημά μου, καὶ μὲ μεγάλη χαρὰ τῆς ἔκανα πάντα διάφορα μικρὰ δῶρα. Εκείνη, τὰ δεχόταν μὲ ἀπλότητα, μὲ ἀκούγε μ' ἔνα χαμόγελο στὰ χεῖλη κι' δὲν ἤθελε διόλου νὰ κρύψῃ πὼς τὴν συγκινοῦσε κάπως τὸ αἰσθημά μου. “Ενα βράδυ μάλιστα, ποὺ τῆς πρόσφερα ἔνα ωμορφο δαχτυλίδι, θυσιάζοντας γιὰ τὴν ἀγορὰ του τὸν μισθό μου ἐνὸς ὀλοκλήρου μηνὸς, ἡ χορεύτρια μ' ἀγκάλιασε ξαφνικά, μὲ

φίλησε στὸ στόμα καὶ μοῦ εἶπε πῶς μ' ἀγαποῦσε κι' ἔκεινη..

Τὸ ἄλλο βράδυ, μπαίνοντας ξαφνικὰ στὸ καμαρίνι της, τὴν βρῆκα στὴν ἀγκαλιά ἐνὸς θαυμαστοῦ της. Θύμωσα λοιπὸν καὶ τὶς ἔκανα διάφορες παρατηρήσεις γιὰ τὴν ἀνάρμοστη διαγωγὴ της. Εκείνη ὅμως, δὲν βρῆκε τίποτε ὅλο νὰ μοῦ πῆ παρὰ μόνο ὅτι ἡμουν πολὺ ἀνόητος νὰ νομίζω ὅτι μποροῦσε ν' ἀγαπῆση μιὰ γυναῖκα ἔναν παληάτσο σὰν κι' ἔμένα!...

Αὐτὸ ἦταν τὸ πρώτο πληγμα μου ἀπὸ μιὰ γυναῖκα ποὺ τὸν ἔλατρευα. Μὰ πῶς; “Ενας κωμικὸς ἥθοποιός δὲν μποροῦσε ν' ἀγαπῆθη ἀπὸ μιὰ γυναῖκα; Αὐτὸ ἦταν τόσο τερατώδες, ώστε δὲν θέλησα νὰ τὸ πάρω στὰ συστάρα. “Εκανα τὴ σκέψη. ὅτι ἡ χορεύτρια ἦταν μιὰ ἐπιπλατη καὶ μιὰ φιλάρεσκη καὶ πῶς δὲν ἦταν ἡ γυναῖκα ποὺ μοῦ ταίριαζε.

* * *

“Υστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ, γνώρισα στὸν “Αγιο Φραγκίσκο, μιὰ χαριτωμένη ύπαλληλο ἐνός ἀνθοπωλείου. Οἱ γονεῖς της ἔμεναν στὸ Τέξας καὶ ἡσαν παραπολὺ φτωχοί. Μά, κι' ἔκεινη, μόλις κατάφερνε νὰ κερδίζῃ τὴ ζωὴ της. Εγὼ τότε δὲν ἔπαιξα ἀκόμη στὸν κινηματογράφο, μὰ εἶχα ἀρκετὴ φήμη καὶ κέρδιζα ἀρκετὰ χρήματα. Πρόσφερα λοιπὸν στὴ νέα μου φίλη ἔνα σωρὸ τουαλέττες καὶ κοσμήματα

καὶ τῆς υποσχέθηκα ὅτι θὰ τὴν παντρεύσουμενού μόλις θὰ τελείωνε, ύστερ' ἀπὸ λίγον καιρό, τὸ συμβόλαιό μου μὲ τὸν θίασο, στὸν ὅποιο ἔδούλευα. Εκείνη ἔκανε σὰν τρελλὴ ἀπὸ τὴ χαρὰ της κι' ἄρχισε νὰ ἐτοιμάζεται γιὰ τὸν γάμο μας. Τὴν τελευταία ὅμως ήμέρα ἔξαφανίσθηκε ἀπὸ τὸ ἀνθοπωλείο ἀφήνοντας γιὰ μένα ἔνα γράμμα. Σ' αὐτό, μοῦ ἔγραψε ὅτι εἶχε ἀλλάξει ἰδέες, γιατὶ εἶχε καταλάθει ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ζήσῃ εύτυχισμένη μαζύ μ' ἔναν κωμικὸ ἥθοποιό. Εἶχε τὴ γνώμη ὅτι ἡ φίλες της θὰ γελοῦσαν μαζύ της, γιατὶ ἔνας κωμικὸς ἥθοποιός «δὲν εἶνε, δυστυχῶς, ἔνα σοθαρό πρόσωπο». Προτίμησε λοιπὸν νὰ μ' ἔγκατα λείψῃ καὶ νὰ φύγη μ' ἔναν παραγγελιοδύχο.

“Η δεύτερη ἀποτυχία μου στὸν ἔρωτα μὲ συνεκλόνισε. “Εγινα πιὸ μελαγχολικός, ἔχασα κάθε διάθεσι γιὰ δουλειά καὶ παράτησα τὸν “Αγιο Φραγκίσκο γιὰ τὸ Χόλλυγουντ. Εκεὶ πέρα, κατάλαβα πὼς ἡ μόνη διέξοδος στὸ μαρτύριο μου ἦταν ἡ ἀφοσίωσίς μου στὴν κινηματογραφικὴ τέχνη. Δέχτηκα λοιπὸν τὶς προτάσεις ποὺ μοῦ ἔγιναν καὶ ἐπὶ δυὸ δλόκηρα χρόνια δὲν ἔκανα τίποτε ὅλο παρὰ νὰ «γυρίζω» διάφορες ταινίες ποὺ δὲν ἄργησαν νὰ μὲ καταστήσουν διάσημο.

Οι συνάδελφοί μου, ἄνδρες καὶ γυναικεῖς, μοῦ ἔδειξαν μιὰ ἔξαιρετικὴ ἀγάπη κι' αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ πιστέψω ὅτι εἶχα ἀποθάλει τὸν παληὸ ἔσαυτό μου, τὸν «παληάτσο» κι' ὅτι τώρα ήμουν κι' ἔγω ἔνας ἥθοποιός ὅπως δλοι οἱ ἄλλοι.

* * *

Αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἔρωτεύθηκα πάλι ἔνα γνωστό «αστέρα», τὴν Ιρέν Τέσμαν καὶ τὴν παντρεύθηκα, ύστερ' ἀπὸ ἔνα τρυφερὸ εἰδύλλιο, ποὺ κράτησε δυὸ μῆνες. Δὲν εἶνε ἀνάγκη ν' ἀποκρύψω τ' ὄνομα τῆς πρώτης συζύγου μου, γιατὶ εἶνε πασίγνωστο. “Οπως εἶνε ἐπίσης γνωστὲς καὶ ἡ μετέπειτα συζυγικές ἀτυχίες μου. .Η Ιρέν Τέσμαν, τὸν πρώτον καιρὸ τοῦ γάμου μας μοῦ ἔδειχνε μιὰ ἔξαιρετικὴ ἀγάπη, ἡ ὅποια ὥστόσ μοῦ φαινόταν κάπως υπερβολική. Δὲν εἶχα συνηθίσει στὸν ἔρωτα τῶν γυναικῶν καὶ δὲν ἤξερα τὶς περίεργες ἀκόμη της. Μά, δὲν τὸ κρύβω πὼς εἶχα καὶ κάποια κακὴ προαίσθησι. Κάτι μοῦ ἔλεγε, ὅτι η Ιρέν Τέσμαν δὲν μποροῦσε νὰ μ' ἀγαπήσῃ μὲ τόσες υπερβολικές αἰσθηματικὲς ἀκόμητες εἰδηστικές κι' ὅπως τὸ περίμενα, δὲν γελάσθηκα.

“Η γυναικα μου κατασπαταλοῦσε δσα χρήματα κερδίζαμε, ἔλειπε δλην τὴν ήμέρα ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ πυλλές φορὲς γύριζε ἀργὰ τὴν νύχτα καὶ διωργάνωνε πρόχειρες δεξιώσεις στοὺς φίλους στὴ σελίδα 45).

Μιὰ τελευταία φωτογραφία τοῦ Μπάστερ Κήτον.

ΕΝΑ ΠΩΤΗΡΙ ΜΕ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 9)

φίλου του. Μά για ποιν λόγο τώρα;

Ο ιατροοικαυτής, που έσεταζε από ώρα το πτώμα της ήθοποιου, ευωσε τή λυσι του αινίγματος. Η ωραια Ιζέννυ είχε οπλητηριασθή με μια καρφίτσα, μ' αύτην άκριθώς πού είχε άφισε το μαυρο σημαδάκι στο χέρι της Ιζέννυ. Μά τότε τι ήθελε το υηλητήριο μέσα στο ποτήρι; Ο ιατροοικαυτής είχε τή γνώμη ότι επροκειτο περί σκηνοθεσίας...

Ο Μπρεσσάρ αρχισε έτσι νά βλέπη πιό καθαρά αύτην τή ζωφερή ύπόνεσι. Η σκηνοθεσία τού ποτηριού με τό δηλητήριο εσήμαινε πως κάποιος πού είχε δολοφονησε τη Ιζέννυ θελισε να ενοχοποιήση τὸν Ιιωλ Σωτιέ και τὸν χοντρό φίλο του πού έπιναν μαζύ της. Ο Σωτιέ λοιπὸν δὲν ήταν ο δολοφόνος. Μά ποδός ήταν άρα γε; Ο Μπρεσσάρ δὲν έοιστασε νά ύποψιασθή τὸν χλωμό και νευρικό νέο πού είχε πλησιάσει τελευταῖς τὴν Ιζέννυ, τὴν είχε «σκονήσει» γιά νά τὴν ζυπνήσῃ από τό μεθυσι και ύστερα είχε φύγει μόνος του. Αύτος δίχως αλλο ήταν ο δολοφόνος και αύτος θὰ είχε στήσει τὴν γνωσιά παγιόα με τό τηλεφώνημα, γιά ν' ἀπομακρύνη τούς φίλους της ήθοποιου...

Ο μαυρος μπάρμαν έδωσε μιά λεπτομερή περιγραφή τῶν χαρακτηριστικων αύτοῦ τοῦ νέου. Ο Μπρεσσάρ τότε κατέφυγε στα ἀρχεία τῆς ἀστυνομίας κι' ἀνάμεσα στ.ς φωτυγραφίες τῶν γνωστων λαθρεμπόρων τῶν ναρκωτικῶν θρήκε μια, πού είχε τὰ ίδια χαρακτηριστικὰ τοῦ χλωμού και νευρικοῦ νέου τοῦ «Ρούλ». Ο λαθρεμπορος αύτὸς ήταν δ. Ζάν Γιερνώ, ένας «άσσος» τοῦ υποκόσμου τῆς Μονμάρτρης.

Από έδω και πέρα, δλα τ' αλλα ήταν δουλειά του ἀσυρμάτου και τῶν λαγωνικῶν τῆς 'Ασφαλείας. Κι' ἀλήθεια, ύστερ' από ύδο ήμέρες, ο Ζάν Γιερνώ συνελήφθη στό ἀερούρυμιο του Μπουρζέ τή στιγμή ἀκριθώς πυύ έτοιμοζόταν νά πάρη τό ἀεροπλάνο γιά τὴν 'Αγγλία.

Ο λαθρέμπορος λοιπὸν συνελήφθη ἀμέσως και ύστερ' ἀπό μιά διεξονιχιστική ἀνάκρισι, ἀναγκάσηκε νά δομολογήσῃ ότι αύτὸς είχε δολοφονήσει τή Τζέννυ Μορλάκ, γιά νά τὴν εκοίκηθη. Η ωραια ήθοποιος τὸν είχε ἔγκαταλείψει τὸν τελευταῖο καιρό γιά νά κάνη λαθρεμπορκές ἐπιχειρήσεις ναρκωτικῶν με τὸν Πωλ Σωτιέ και τὸν χοντρό φίλο του. Επίσης, δολοφονῶντας τὴν Ιζέννυ, ἔρριξε κρυφά μερικές σταγόνες δηλητηρίου μέσα στό ποτήρι της, γιά νά ενοχοποιήσῃ ώς δολυφόνο τὸν Σωτιέ, τὸν ἄστονδο ἔχθρο του.

"Ολα λοιπὸν τὰ είχε ύπολογίσει μ' ἀξιοθαύμαστο τρόπο, έκτος ἀπό τή σατανική ἔξυπνάδα τοῦ ἀστυνόμου Μπρεσσάρ.

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΝΔΗ ΗΡΟΣ ΤΟΝ ΑΛΦΡΕΔΟ ΜΥΣΣΕ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 11)

να, δὲν ἔχεις παρά νά μοῦ τό πῆς...

"Αν πάλι δὲν θέλεις, πρέπει κι' αύτὸν νά μοῦ τό πῆς καθαρά. 'Ας λήξη πειά αύτή ή κωμωδία... Συμβουλέψου τὴν καρύια σου, τὴν ψυχή σου, τό λογικό σου..."

Και κύτταξε πάντα τή ζωή σου, τό δρόμο πού πήρες και τραβᾶς.

Σκέψου μόνο ένα πράγμα, πού στό ἔχω ξαναπή και πού γι' αύτὸν ἔχω κάνει τόσους δόρκους... Η ζωή μου σοῦ ἀνήκει δόλτελα, ἀνεπηρέστια. Είμαι δική σου ώς τὸν θάνατο, 'Αλφρέδε... Κατάλαβε το καλά αύτὸν και ἀποφάσισε...

Αποφάσισε, μικρέ μου ἄγγελε και δῶσε κάποια λύσι σ' αύτὸν μαρτύριο μας, γιατί ἀλλοιως δ. θάνατος τῆς ἀγάπης μας είνε μοιραίος.

Στό γράμμα σου πού περιμένω, έξήγησε τά μου δλα... δλα...

"Αν πάλι θέλης νά μιλήσουμε, προφορικῶς είδοποίησε με νά έλθω...

Μήπως πρωτιμᾶς νά με ίδης έκει στό γνωστό μας μέρος, ἀπόψε στας 10 τό βράδυ ;

X α i p e.

ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΤΡΕΛΛΟΣ!

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 24)

λους της, διασκεδάζοντας ἔτσι ώς τὸ πρωί. Αύτη ή ζωή μ' ἔκανε νά ύποφέρω, μά δὲν ήθελα νά τῆς κάνω καμμιά παρατήρησι, γιά νά μή θεωρηθῶ ώς δύστροπος σύζυγος. Μπορεῖ ώστόσο νά ήταν λάθος μου, γιατί ύστερ' ἀπό λίγον καιρὸν ἀντελήφθη μόνος μου ότι με ἔξεθετε. Η Ίρεν με ἀπατοῦσε με τὸν πιό σκληρὸν και τὸν πιό ἀδιάφορο τρόπο. Ζήτησα λοιπὸν διαζύγιο, τό ἔκέρδισα και κλείσθηκα πάλι στή μοναδιά μου. Αύτες ὅμως ή συνέχεις ἀπογοητεύσεις, μ' ἔκαναν νευρικό κ' ίδιότροπο κι' ἔτσι ἀρχισα νά δίνω τὴν ἐντύπωσι πώς ἔκανα τρέλλες. Κι' ὅμως αύτες ή τρέλλες μου δὲν ήταν τίπιτε ἀλλο παράξαφνικά ξεσπάσματα τοῦ ἔγωισμου μου πού είχε πληγωθῆ βαθειά και ζητοῦσε μιά παρηγοριά και μιά ίκανοποίησι. Τρελλός; Μά θέβαια, ένας ἀπογοητευμένος, ένας τραγικός ἄνθρωπος, δίδει τὴν ἐντύπωσ-

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

(Συνέχεια ὅτη σελίδα 41)

ρίο, μόλις δσφρανθῇ τή μυρωδιά του αιματος. Από τὴν 'Ιουνήθως την 'Ιωάννα ντ' "Αρκ, ὑπάρχει μια ἀτελείωτη σειρά ήρωων γυναικῶν ποὺ ἀφήνουν καταπληκτους τούς ἄνδρες.

Μά κι' δ πολεμος με τὶς 'Αμαζόνες, πού ἀναφέρει ἡ ιστορία δὲν είναι ἔνα ἀκυμη παράστασις τῆς γυναικείας ὥντοχης στὶς πιό σκληρές δοκιμασίες τῆς ζωῆς. Οπως ξέρετε, η 'Αμαζόνες με τὴν υασιλισσα τους ἀποτραπηχτηκαν πολεμῶντας διαρκῶς με τους ανορες στὰ θουνά του Καυκάσου, ἀπ' ὅπου κατάγεται όλοκληρη ἡ λευκή φυλή μας, κι' ἀπό ἐκει ἔσακυλούθησαν ν' ἀγωνίζωνται ἀπελπισμένα κατά τῶν ἄνδρων.

Εἶναι όμως περιττό νά καταφεύγη κανεὶς σὲ τόσο μακρυνά παραδείγματά. Εχουμε ἀλλα πιό πρόσφατα και πιό ἐκπληκτικά, πού επιθεβαιωνται τοὺς παραπάνω ισχυρισμούς τῶν ἐπιστημόνων. Κατά τὸν ρωσοπολωνικὸν πόλεμο, τόσο στὴ Ρωσία, διο και στὴν Πολωνία και κυρίως μάλιστα σ' αύτην τὴν τελευταῖα χώρα, ωργανώθηκαν λόχοι γυναικῶν ποὺ πολέμησαν μ' ἔναν εκτηνικό ήρωισμό, πού ξεπερνοῦσε πολλές φορες τὴν τόλμη και τὸ θάρρος των ἄνδρων. Ο 'Αγγλος φυσιολόγος Ρούθλαν ἀναφέρει σ' ἔνα ἀρθρο του διτι έγνωρισε δυό Πολωνίδες λοχαγούς πού είχαν ἔνα οωρὸ τραύματα: ή πρώτη δεκαενέα και ή δεύτερη δώσεις! Επίσης και μια συνταγματαρχίνα τοῦ τσαρού στρατοῦ είχε δεκαπέντε δλόκληρα τραύματα! Στὴν Κίνα, και εἰδικῶς στὴ ημοκρατία τῆς Καντών, τὰ γυναικεία συντάγματα είχαν παραπάνω ἀπό δχτια χιλιάδες Κινέζες: Επίσης έκατὸν δεκατέσσερες γυναικείας ανήκουν στὴν αεροπορ.α κι' ἀπό αύτες, ή πιό ἀξιοθαύμαστη είνε ή δεσποινίς Μούι, ή Κινέζα μις "Ερχαρτ τῆς Καντών.

Μό και στὴν Νικαράγουα, κατά τὸν τελευταῖο ἐμφύλιο πόλεμο, σχηματίσθηκαν λόχοι γυναικῶν πού είχαν ώς ἀρχηγό τους τὴν στρατηγίνα Λουζιάνα 'Ολιβαρές, τὴν ώραιότερη γυναικα τῆς Νικαράγουας.

Τί θά συμψή στὸ μέλλον; Σὲ τί συμπέρασμα κατέληξε ἡ παραπάνω ἔρευνα τῶν διασημοτέρων φυσιολόγων τῆς ἐποχῆς μας; Στὸ ἔξης: εἰ κύκλοι τῆς ιστορίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐπαναλαμβάνονται και θα ἐπαναλαμβάνονται ἐπ' ἀπειρον. Η γυναικεία λοιπὸν δὲν θ' ἀργήσουν πάλι νά κυταλάθουν τὴν θέση τους στὴν πρώτη γραμμή τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, δπως ἀλλοτε κατά τὴν πρωτόγονη και προϊστορική ἐποχή τοῦ κόσμου.

ΟΙ ΤΡΑΓΙΚΟΙ ΕΦΙΑΛΤΕΣ ΤΟΥ ΓΙΟΥΛΙΟΥΣ ΚΡΑΟΥΣΤ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 20)

τες. "Εβλεπε διαρκῶς όλους τούς ἔγκληματίες πού είχε ἀποκεφαλίσει κι' ἐπανελάμβανε με τρόμο τὰ τελευταῖα λόγια τους.

Μιὰ νύχτα, πού είχα πάει κρυφά στὸ σπίτι του, τὸν ἄκουσα νά λέη, μέσα στὸν ύπνο του :

— "Εσύ είσαι Κάρλ Μπούττλερ ;" (Ο Μπούττλερ ήταν ένας ἀπό τους πιό ἀπαίσιους δυλοφόνους τῆς Γερμανίας. Ο Γιούλιους Κράουτς τοῦ είχε κόψει τὸ κεφάλι, ἔδω και λίγο καιρό.) Γιατὶ λοιπὸν δὲν μιλᾶς ; "Εσύ είσαι Κάρλ ; Μήπως σ' ἔκανα νά πονέσης; Γιατὶ ἀποτραβιέσαι ; "Έλα νά σφίξουμε τὸ χέρι.. "Έλα νά πιούμε στὴν ύγεια τῶν δικαστῶν σου !..."

Ο δήμιος τοῦ Βερολίνου είχε ἀρχίσει νά τρελλαίνεται. Κατά τὴν τελευταῖα του ἐκτέλεσι, πρὶν ἀποκεφαλίσει τὸν «πελάτη» του τὸν είχε ἀγκαλιάσει και τὸν είχε φιλήσει πολλές φορὲς στὸ πρόσωπο. Η ἀρχές λοιπὸν ἔρχισαν ν' ἀνησυχοῦν και δὲν ἀργήσαν νά τὸν ἀντικαταστήσουν με τὸν πρῶτο ἀπό τους θοηθούς του.

Ο Γιούλιους Κράουτς τότε κλείσθηκε στὸ σπίτι του και δὲν ήθελε νά δεχθῇ κανένα, οὔτε κι' αύτούς τους πρώην θοηθούς του. Νόμιζε πώς τὸν καλοῦσαν ἔκεινοι πού τούς είχε κόψει τὸ κεφάλι με τὸν πέλεκύ του. Κι' έτοι, ύστερ' ἀπό τρεῖς ήμέρες, ή κόρη του ή Μίνα, πού είχε πάει νά τὸν ἐπισκεφθῆ, τὸν θρήκε νεκρὸ στὴ μέση τῆς κάμαράς του. Ο Γιούλιους Κράουτς είχε κόψει τὸ λαιμό του μ' ἔνα μαχαίρι. Δίπλα του θρισκόταν δ. μοιραίος πέλεκύ του. Σ' αύτὸν ἀπάνω δ. δήμιος τοῦ Βερολίνου είχε γράψει τελευταῖο τ' θνητό του!...

Αύτὸ τὸ τέλος είχε δ. Γιούλιους Κράουτς πού δὲν μπόρεσε ποτὲ νά νοιώσῃ τὴ στοργή και τὴν ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων."

τρελλοῦ!